

Юрій СМЕРЕЧИНСЬКИЙ

аспірант,

Тернопільський національний педагогічний університет

імені Володимира Гнатюка,

Тернопіль, Україна

suv.work.3@gmail.com

ЦІННІСТЬ СУЧАСНОЇ НАУКИ В УМОВАХ ВІЙНИ ДЛЯ ЗБЕРЕЖЕННЯ ТА ВІДНОВЛЕННЯ РЕСУРСІВ ПРИРОДНО-ЗАПОВІДНОГО ФОНДУ

Наука завжди відіграла важливу роль у житті людини та у зв'язку з початком широкомасштабного вторгнення Російської Федерації на територію України 24 лютого 2022 року та скоєння масових злочинів ворожою армією, у тому числі, злочинів проти навколишнього природного середовища, наукові дослідження починають набувати важливішого значення у напрямку збереження, охорони та відновлення природно-заповідного фонду України.

Давайте розглянемо на конкретних прикладах, яку цінність несуть нам наукові дослідження в конкретних напрямках.

Інформаційні технології виконують роль збору та обробки інформації, а також донесення її до громадян. Саме з допомогою інформаційних технологій ми маємо миттєву можливість дізнатися про актуальні проблеми та розпочинати негайно їх вирішувати. Наприклад проблема браку коштів у Херсонському заповіднику «Асканія-Нова», через окупацію ворогом, була широко освітлена в соціальних мережах, в наслідок чого негайно було організовано збір коштів на різних платформах [2]. Також значного поширення набули Телеграм-боти, котрі також відіграють значну роль, як в інформаційній війні, так і допомагають встановлювати злочини ворожої армії у тому числі проти природи (@stop_russian_war_bot – для повідомлення про переміщення військ і техніки; @SaveEcoBot – для повідомлення про злочини проти природи). У зв'язку із тимчасовою окупацією ворожими військами Чорнобильської АЕС перед різними напрямками фізичних наук гостро постало питання визначення шкоди, котра могла бути завдана обладнанню, котре здійснює моніторинг за небезпечними ділянками, конструкції саркофагу та захороненням радіоактивних відходів. За допомогою математичних досліджень можна провести розрахунки завданих збитків у різних сферах життєдіяльності людини, а також збитків завданих природі, та побудувати математичні моделі об'ємів завданої шкоди природі.

В наслідок тривалого бомбардування території України, та її стратегічних об'єктів, влучання в резервуари з аміаком, горіння та витікання нафтопродуктів ми можемо спостерігати значні викиди важких металів та інших шкідливих хімічних сполук в атмосферу, річки та ґрунт [1]. Відповідно до вищезазначеного перед хімічними та біологічними науками стоїть завдання визначення хімічного складу речовин та визначення їхнього впливу на живі організми, також виникає потреба щодо пошуку шляхів знешкодження речовин, котрі становлять особливу загрозу для навколишнього природного середовища. Ще одним завданням для досліджень котре постає перед біологічними науками є розкладання трупів, котрі теж несуть загрозу для населення, особливо при попаданні у водойми з котрих проводиться забір води для різних потреб. Для прикладу нам здавна відомі випадки, коли для взяття укріплених поселень місця забору води робили непридатними закинувши в них шмат м'яса котрий при розкладанні робив воду непридатною для вживання.

Відповідно до статті 39 Закону України «Про тваринний світ» з 1 квітня по 15 червня в Україні щорічно запроваджується «сезон тиші» згідно з яким у період розмноження диких тварин забороняється проведення заходів, котрі є джерелом підвищеного виділення шуму [3]. Саме тому потрібно буде визначити яких втрат було завдано фауні на територіях де проводилися активні бойові дії та заходи з ліквідації їх наслідків.

Перед географічними дисциплінами постає ціла низка завдань пов'язаних з веденням бойових дій на території країни. Від розривів снарядів міняється рельєф поверхні, подекуди вирви можуть сягати кількох метрів вглиб та вшир, для прикладу ми можемо порівняти їх з карстовими лійками, котрі утворюються при вилуговуванні порід. Також внаслідок розривів снарядів відбувається переміщення ґрунту та найнебезпечніше для лісу – пожежі. З моменту сходження снігового покриву і до настання стійкої вологої погоди в Україні настає пожежонебезпечний період [4], котрий цього разу співпав із повномасштабною агресією ворога, під час якого навіть забороняється в'їзд до лісів механічного транспорту та відвідування лісів у цілому задля запобігання утворення та розповсюдження пожеж. Отож потрібно оцінити які площі внаслідок обстрілів зазнали пожеж і оцінити яким чином спрацювали мінералізовані смуги та протипожежні розриви у лісах.

За 8 років війни в ОРДЛО в Україні не було створено ні законів, ні механізмів щодо відновлення територій та відшкодування збитків завданих природі військовими діями, що в умовах повномасштабного вторгнення

ставити перед законодавством та судовою системою ще одне завдання. Варто також здійснити оцінку втрат завданих видам, що охороняються та видам занесеним до Червоної книги України.

Після Першої світової війни у Німецькій філософській думці Ясперса та Хайдеггера, та після Другої світової війни у Французькій думці Сартра та Камю особливо бурхливого розвитку набула філософія екзистенціалізму, котра на такому важкому етапі існування людей, та їхньому балансуванні між життям та смертю перевернула погляди значної частини інтелігенції на існування та сенсу життя. Так на основі війни в Україні варто, хоча б в національній науковій думці, до поглядів на існування людини додати ще орієнтири існування навколо людини, її оточення та середовища комфортного життя.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Ключові наслідки для довкілля від російської агресії в Україні 24 лютого – 31 березня 2022 року URL: https://mepr.gov.ua/news/39097.html?fbclid=IwAR2bQPNfnB9i9CM5pEwT_OlMIkFSabQYCq7-QwdAdn5Uhjlav_r67b3JZD8 (дата звернення: 25.04.2022).
2. Національна академія аграрних наук Біосферний заповідник «Асканія-Нова» імені Ф.Е. Фальц-Фейна URL: <https://askania-nova-zapovidnik.gov.ua> (дата звернення: 27.04.2022).
3. Про тваринний світ : Закон України від 13.12.2001 р. № 2894-III. Дата оновлення: 08.08.2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2894-14#Text> (дата звернення: 30.04.2022).
4. Про затвердження Правил пожежної безпеки в лісах України : наказ Державного комітету лісового господарства України від 27.12.2004 р. № 278. Дата оновлення: 04.04.2005. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0328-05#Text> (дата звернення: 01.05.2022).

Олександр ЧОРНИЙ

магістрант,

Тернопільський національний педагогічний університет

імені Володимира Гнатюка

Тернопіль, Україна

olexander.chornyi@gmail.com

ЛЮДВІГ ВІТГЕНШТАЙН ТА ЛІНГВІСТИЧНИЙ ПОВОРОТ У ФІЛОСОФІЇ: ГЕНЕЗА ТРАНСФОРМАЦІЇ

Постать Людвіга Вітгенштайна постає однією з відокремлених від традицій та вагомих тенденцій для загального розвитку філософії. Фактично, саме з цим мислителем ми можемо пов'язувати поняття трансформації проблемного поля філософії ХХ ст., а саме поворот до